

entitats
catalanes
d'acció
social

Espais de reflexió d'ECAS

*Acció social, teoria i praxi.
Com articular la interrelació
entre acció i recerca social?*

Març de 2012 | 1

Índex

Presentació.....	3
1. Diagnosi	4
1.1. Què compartim recerca i acció social?	4
1.2. Quins elements dificulten ampliar les sinèrgies entre teoria i praxi en l'abordatge de les desigualtats socials?	6
2. Reptes i propostes	10
1.3. Quins són els àmbits d'interacció prioritari? ..	10
1.4. Com es poden articular l'acció social i la recerca social enfront de les desigualtats?	12
3. Idees finals	16
4. Llistat de participants.....	17

Presentació

Aportar elements de coneixement i reflexió sobre les desigualtats socials a les persones que treballen en l'àmbit de l'acció social ha estat el principal objectiu del seminari *Comprendre les desigualtats socials*, concebut per la Fundació Jaume Bofill al 2008 i entomat per ECAS des del 2010. El seminari ha estat un espai d'enriquiment mutu, però també un indicador de la distància existent entre les anàlisis teòriques i l'acció de les entitats socials.

En un context com l'actual, de crisi econòmica, canvis socials i afebliment de l'Estat del Benestar, encara és més necessari que aquests dos móns es nodreixin mútuament per donar respostes adequades a les creixents desigualtats socials, tradicionals i emergents.

Amb aquest primer espai de reflexió, ECAS (que aglutina més de vuitanta Entitats Catalanes d'Acció Social que treballen mitjançant l'atenció directa en la promoció de les persones i la millora de les seves condicions de vida) fa un pas més per acostar els àmbits conceptual i pràctic amb l'objectiu de generar nou saber que enriqueixi ambdós mons i millori les actuacions que duen a terme.

Davant l'evolució de les desigualtats socials al nostre país, creiem que és clau enfortir les entitats a partir de la capacitació dels seus professionals i de la potenciació d'aliances amb altres sectors. Per això, espais com aquest ens poden ajudar a trobar nous horitzons per tal de donar respostes.

El primer espai de reflexió es va concretar en un dinar-debat celebrat a la seu d'ECAS el dijous 22 de març de 2012, en el qual hi van participar deu ponents del seminari *Comprendre les desigualtats socials* i catorze membres de la Junta Directiva d'ECAS. A més, es va convidar una representant de la Fundació Jaume Bofill i una representant de la Taula del Tercer Sector. La llista de participants es detalla a l'apartat 4 d'aquest document.

A continuació es recullen les principals idees d'un debat que va girar al voltant de dues grans qüestions. D'una banda, en quin punt estem en la relació entre recerca i acció social, i per tant, quina és la diagnosi de la situació actual? De l'altra, quines estratègies, i en quins àmbits, cal emprendre per aprofundir en la interacció entre recerca i acció social? És a dir, quins són els reptes i les propostes d'acció?

1. Diagnosi

1.1. Què compartim recerca i acció social?

Parlem de móns separats, o no?

La distància entre recerca social i acció social és real o construïda en base a una identificació excessiva des de la pròpia posició de cadascú? Majoritàriament, la recerca aplicada es basa en un treball de camp, on s'observen diferents casos, que posteriorment s'analitzen en base a categories teòriques. I al mateix temps, la intervenció social parteix d'una reflexió sobre la seva adequació i viabilitat social i econòmica a un territori. Per tant, compartim coneixement, hi ha una simbiosi entre ambdues perspectives: pràctica i teoria. L'acció sense reflexió no ens porta enlloc i les recerques vinculades a l'acció social, aporten valor perquè complementen la mirada.

→ ***"Generar coneixement dels fenòmens socials per actuar millor és el que ens dona el vincle entre recerca i acció social, si no ho fem perdem força, oportunitats i precisió"***

Acció i reflexió es necessiten mútuament per entendre els canvis que es produeixen, poder donar respostes adequades i ser útils a la societat. Cal, doncs, trencar l'imaginari que recerca i acció són móns diferents. Les entitats s'han de reconèixer com a fonts de coneixement i pensament.

→ ***"La reflexió fa que l'acció social evolucioni i sigui més potent. Hi ha hagut una certa normalització de la recerca a l'acció social, però moltes vegades les entitats són objecte i subjecte a la vegada, i això també ha comportat riscos de manca d'objectivitat"***

No és difícil compatibilitzar els enfocaments de la recerca i l'acció social, ja que tots treballem amb hipòtesis i necessitem contrastar-les amb el treball de camp. Per tant, la simbiosi és lògica. El problema recau en l'escolta de l'altre i en entendre les seves necessitats.

→ ***"Compartim que volem transformar les dinàmiques de patiment i malestar, però ens hiperidentifiquem cadascú amb la seva visió. Tot i que parlem de construcció col·lectiva del saber, avui encara està molt fragmentat"***

Ens manquen definicions clares

Recerca i acció social comparteixen una voluntat, més enllà dels seus mandats específics, de transformació social i d'incidència en l'agenda política. Des de la recerca, sovint es diu que les polítiques s'haurien de basar en evidències i des de les entitats es demana participar en la definició de les polítiques socials, a través de les seves plataformes. Però, és clau tenir definicions clares sobre de què parlem.

→ ***"Compartim recerca, incidència i transformació però no ens atrevim a qualificar prou bé que entenem per aquests conceptes, hem de ser capaços de posar-nos d'acord".***

Els límits dels conceptes són cada vegada més difosos i desbordats: Què és l'àmbit social? Què és l'acció social? Què entenem per transformació social? Què defineix a la recerca social? I l'eficiència?...

→ ***"La definició de lo 'social' és més elàstica que mai. No sé si treballem en transformació social o en subsistència. Els límits s'estan desbordant perquè tenim menys mitjans i l'àmbit s'amplia".***

→ ***"A l'àmbit social, hem de conceptualitzar l'eficiència de forma diferent a l'eficiència econòmica".***

Tenim reptes de futur comuns

El tercer sector social i les universitats vivim moments de confusió i de futur incert, deguts a canvis profunds en el nostre entorn, així com a la incapacitat de trobar noves respostes, tant pel que fa a l'anàlisi d'aquesta realitat, com a la conseqüent intervenció social.

→ ***"Compartim que sabem d'on venim, no sabem on som i no sabem cap a on anem. Crec que estem en un moment de transició, en què els vells instruments d'anàlisi no ens funcionen però no hem sabut substituir-los (...) Compartim una cultura del diagnòstic però no compartim una cultura de les solucions, ja que cada vegada tenim més dificultats per definir quines accions emprendre, amb quins valors,... Tenim nova economia i nova societat, però vells instruments d'anàlisi i d'intervenció".***

A més, compartim mancances en les capacitats per avaluar què és el que estem fent i com ho estem fent, per tant, manquen elements d'avaluació i medició de l'impacte de les accions i de la

recerca. Les dificultats són tant de tipus tècnic (falta d'instruments) com de tipus substantiu, per això és fonamental definir bé els objectius i les intencions per poder avaluar.

A banda de la crisi econòmica i financera de la Universitat, també s'està donant una crisi de la pròpia universitat com a servei públic i en les seves relacions amb la societat. També el tercer sector es planteja reptes importants de futur, com l'articulació de l'acció social sense el finançament públic, definir bé els límits de la subsidiarietat o competir a partir del valor afegit del tercer sector social davant de les empreses prestadores de serveis.

→ ***"Les preguntes de fons són: Què vol dir acció social sense els estats? I quin és el valor afegit del tercer sector social? No es possible seguir dependent de l'estat, però tampoc competir amb les empreses de serveis".***

1.2. Quins elements dificulten ampliar les sinèrgies entre praxis i teoria en l'abordatge de les desigualtats socials?

Les agendes són diferents

Una de les principals dificultats és que sovint els temes que preocupen a l'acadèmia, on centren la seva recerca, són diferents als temes que més interessin des de l'acció social: les entitats necessiten immediatesa i treballen amb problemes concrets, en canvi, la universitat investiga en base a disciplines i li interessa especialment el coneixement a mig i llarg termini. Qui decideix sobre què es fa recerca? Aquest és un punt clau de dissociació entre el món universitari i l'acció social.

→ ***"Hi ha interessos comuns, però no correspondència entre el que l'entitat pot necessitar i el que li interessa a l'investigador. Qui decideix? Part de la recerca ha d'anar dirigida als problemes del moment, sense oblidar al mig llarg termini. En l'actual context social, l'agenda de la immediatesa prima o fins i tot, no es veu la necessitat d'invertir en recerca".***

La immediatesa i la proximitat a la persona defineixen l'acció social, per tant, ens cal informació concreta sobre quina és la realitat en la que hem d'intervenir, però també, i cada cop més, hi

ha una major preocupació per conèixer quins són els millors mètodes per aplicar a cada intervenció.

→ **"Qui decideix quina recerca es fa? A les entitats ens costa lligar el que treballem amb el que altres decideixen que serà la recerca, els interessos són diferents. Pel tercer sector és molt important tenir dades de què fem, qui som, però com ho financem?"**

En canvi, des de l'àmbit de la recerca, el sistema d'incentius de la universitat no premia en absolut la recerca orientada a l'acció i la transformació social. Sinó que premia en funció de les 'revistes d'impacte', un sistema que mesura la qualitat de la recerca en funció de si es publica en una o altra revista. En aquests moments hi ha un debat entre sistemes de publicació i difusió, per tenir més en compte l'impacte social de les publicacions.

→ **"Com a resultat, una recerca finançada públicament acaba sent controlada per interessos privats, a través d'un sistema totalment pervers".**

Un altre problema en relació a l'agenda és que la recerca es fa en termes de disciplines i les entitats treballen amb problemes socials. No es pot actuar des d'una disciplina única en les diferents problemàtiques socials de manera transversal. En alguns països les entitats han aconseguit modificar l'agenda de la recerca perquè es pensi en base a problemes socials.

Això, en altres sectors no passa

Una analogia entre l'àmbit social i l'àmbit sanitari o el sector comercial, permet veure clares diferències entre la vinculació de teoria i praxis, i la valoració social de la informació i el coneixement, com a elements previs a tota intervenció. Per exemple, són un èxit les maratons per recollir fons per a la recerca en l'àmbit biomèdic, en canvi en una marató contra la pobresa no es contempla finançar recerca social.

Les mancances d'un sistema que proporcioni dades fiables sobre la realitat social i la situació dels col·lectius diana no es donen al sector comercial, on abunden els estudis de mercat (serien els estudis de necessitats a l'àmbit social), així com les anàlisis de productes (serien els estudis d'impacte de les accions socials). Se segueix finançant recerca en aquests àmbits, en canvi a l'àmbit social no és veu prioritària.

→ **"En el context de retallades, sabem que la recerca és prioritària, però com la posem sobre la taula, mentre l'administració ens diu que no són moments?"**

La recerca i la informació la necessiten les entitats per saber què fer i cap on anar. Però cal posar-se d'acord prèviament en els valors sobre els que es planteja la recerca. En l'àmbit acadèmic, està mal vist posar de relleu els valors; la voluntat de transformació no es valora perquè es considera que esbiaixa la recerca. Per tant, les dificultats per fer estudis "científics" (com a neutres) sovint ens bloqueja, i d'altres vegades, es fan estudis metodològicament perfectes, però sense utilitat social.

→ **"Estem atrapats entre dos mites: el de l'evidència científica i el de l'eficàcia i l'eficiència. Què volen dir a l'àmbit social? Analitzar com afecten els canvis socials als col·lectius als quals es dirigeixen les entitats és fonamental, però com fer-ho sense quedar atrapats? Tens la sensació que fas alquímia".**

També en l'articulació de lobbys que defensen interessos comuns, el sector de la salut és exemplar, en canvi a l'àmbit social no s'ha aconseguit.

→ **"L'àmbit social no ha sabut crear un lobby, com sí ha fet l'àmbit de la salut, on la indústria, el sector i la recerca van junts i són molt forts".**

Tenim lògiques i tempos divergents

Els tempos de la recerca són sempre massa lents per l'acció social, la formació i l'enfocament d'uns i d'altres és diferent i els espais comuns són molt escassos. A les entitats hi ha una certa cultura de la recerca i es viuen malament les dificultats de transformar en coneixement la pròpia experiència. Però especialment, són un fre uns tempos i unes lògiques molt diferents. Tot i que, hi ha punts comuns, en el diagnòstic i en les propostes i també tenim experiències de recerca social des d'aquesta lògica, aquestes han fracassat per manca de recursos econòmics (com els estudis de la Fundació Un Sol Món o l'Observatori de la Pobresa del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat). Des d'institucions importants no s'ha estat capaç de normalitzar aquesta situació. Si des de les entitats es creu que aquest tema és prou important cal invertir-hi i canalitzar-ho a través de les entitats de segon grau:

- **"Ens estem oblidant dels mitjans econòmics, les entitats en tenim ganes però no tenim mitjans, els tempos i les lògiques són diferents. Els que hem de posar diners som les entitats, a través d'organitzacions com ECAS".**
- **"Hi ha dificultats de les entitats per fer-se seva la tasca de la recerca i trencar entre l'imaginari entre praxis i recerca, si creiem que recerca i acció van juntes, invertirem, i ens hem de reconèixer les entitats com a un valor el fet de fer recerca, no tot depèn del finançament".**

D'altra banda, des de la universitat, no hi ha prou experiència en elaborar 'policy paper' o 'policy briefs', documents que en tres fulls, resumeixen quin és el problema investigat, quines són les principals conclusions i què es proposar fer. En canvi es fan informes de 100 o 200 pàgines, que triguen d'un a dos anys en fer-los. L'acadèmia no premia els *policy briefs* però cada vegada hi ha una major consciència de què són necessaris per fer arribar el coneixement.

- **"En l'àmbit de la recerca es viu la necessitat de fer "coneixement exprés", de ser més ràpids, més flexibles i més operatius. Els ponts hi són".**

Un exemple d'aquest tipus de publicacions podrien ser els diferents tipus d'Informes breus que s'elaboren des de l'Observatori del Tercer Sector.

2. Reptes i propostes

2.1. Quins són els àmbits d'interacció prioritaris?

Detecció de necessitats socials i avaluació dels impactes de programes i serveis

Hi ha la paradoxa de què el sector públic necessita informació rigorosa per dissenyar les polítiques de manera precisa en canvi, sovint manca informació objectiva i fiable, i l'existent es basa en l'opinió pública o és fàcilment manipulable. Per exemple, actualment la percepció de la ciutadania del problema de l'habitatge està en el lloc 12 o 13 del rànking d'opinió pública, havent estat al primer lloc al 2005. La percepció de la realitat no es correspon necessàriament amb la realitat.

→ ***"Rebem una informació de la realitat desdibuixada i si no hi ha una anàlisi rigorosa de la realitat, el polític pot tendir a equivocar-se. Les entitats socials haurien de ser detectors que superessin el risc de la informació voluble i manipulable".***

En aquest sentit, un element clau és facilitar dades per elaborar recerques. Des de la universitat, tenim dificultats per disposar de dades actuals amb les que analitzar les característiques i evolució dels diferents col·lectius socials i les entitats en recullen. En canvi, les entitats disposen de bases de dades actualitzades, i algunes entitats grans (com Càritas) les utilitzen per fer recerca.

→ ***"Hi ha una dificultat d'accés a les dades, com fer per facilitar treballs universitaris a partir de les dades que tenen les entitats?"***

D'altra banda, el tercer sector ha generat recerca pròpia amb l'objectiu de competir pels diners públic i ha costat molt compartir. Ara veiem la necessitat de compartir i sumar coneixement. Federacions i confederacions d'entitats són espais on compartir el coneixement, però cal fer un lligam més fort amb el coneixement acadèmic.

→ ***"La importància de caminar junts, món social i món acadèmic recau en què no sabem com mesurar l'impacte i ho estem fent individualment o ho podem fer conjuntament. no fem estudis previs abans de posar en marxa serveis i no avaluem prou l'impacte. És un***

moment crucial per posar-nos d'acord en què necessitem".

- **"Ja no podem seguir fent el que fem sense un estudi previ, sinó l'administració creu que no hi ha la necessitat dels serveis i programes d'acció social".**

Quan parlem de generar coneixement compartit i empoderar les persones i les entitats, hauríem d'analitzar com són les nostres organitzacions i si el sistema de treball és col·laboratiu i afavoreix compartir el coneixement o parteix d'estructures tancades i jeràrquiques.

- **"Hem de treballar molts àmbits diferents per acostar l'àmbit de la recerca a una perspectiva útil per a les entitats".**

Agenda de temes comuns i per problemàtiques

Cal una agenda dels temes de recerca que interessin a entitats i universitats que sigui dinàmica i compartida, feta en col·laboració i que abordi les causes de les problemàtiques socials.

- **"Cal impulsar, demanar, implicar-se en una política d'investigació des del món social. Cal buscar els mecanismes de transferència des de les entitats i la recerca com a motor de millora de les entitats socials".**

Així mateix, calen agendes de recerca per problemes, no per disciplines. Una funció de lobby del tercer sector social seria fer que la recerca espanyola i catalana a l'àmbit social es pensés per problemàtiques i no per disciplines.

Incidència en les polítiques públiques

- **"Des del tercer sector correm el risc de ser tecnòcrates de l'acció social, sense posar en qüestió les categories que se'ns imposen. Cal un paper molt més actiu davant de les polítiques socials i per això ens necessitem amb la recerca".**

A través de la recerca acadèmica com a producció del coneixement, s'hauria d'aconseguir una major incidència en el disseny de les polítiques públiques per part del tercer sector social, així com avaluar com ha estat la nostra incidència fins al moment.

→ ***"Quan col·laborem i pensem que incidim, potser no ho fem, sinó que més aviat avalem. Som capaços d'avaluar què surt dels grups de treball en què participem? Estem realment incidint?"***

En darrer terme, recerca i acció social han de col·laborar per identificar les estratègies necessàries per aconseguir transformacions socials que canviïn les relacions de poder que generen les desigualtats socials actuals.

→ ***"Cal empoderament de la ciutadania per canviar les estructures de poder que generen les desigualtats. Les entitats i el món acadèmic hi hauríem de col·laborar. Ens hem de creure la transformació social, molt lligada a la construcció de ciutadania".***

2.2. Com es poden articular l'acció social i la recerca social enfront les desigualtats?

Algunes maneres d'articular la relació entre entitats i centres de recerca i coneixement acadèmic és a través d'espais d'intercanvi, debat, capacitació i transferència de coneixement. Impulsant projectes d'innovació conjunts, i amb aliances per a qüestions concretes. El paper de les entitats de segon i tercer grau és veu cabdal.

→ ***"Estem passant un mal moment, però hem de mirar a llarg termini, aquest és un camí de llarg recorregut. Som entitats petites, no es pot fer recerca des de cada una, cal que es faci des d'òrgans col·lectius, ECAS, la Taula del Tercer sector..."***

Articulació com a lobby o think tank

Els thinks tanks han provocat en altres països la normalització de la recerca social, amb congressos, publicacions de referència i amb enfocaments diversos, convertint-se en un àmbit natural per a totes dues parts.

→ ***"El repte és tenir think tanks comuns entre acadèmia i entitats, perquè seran més potents i perquè ens necessitem mútuament".***

Sobre la producció col·lectiva de saber en parlem, però no la practiquem. Des de la pràctica també es genera coneixement, però

el tercer sector social no ha estat capaç de constituir-se com a 'think tank' i lobby amb capacitat de marcar l'agenda política. Per fer-ho, necessitem aprendre a diagnosticar i formular propostes de manera sintètica, sense perdre qualitat i rigor.

→ **"L'element prioritari ha de ser la constitució com a lobby per ser capaços de posar sobre la taula les prioritats i les coses irrenunciables".**

Com dèiem, al tercer sector social espanyol i català ha mancat 'think tanks' potents que canalitzin fons sense passar per l'administració pública, i que en canvi, si s'han creat a d'altres països. Si es vol fer recerca, s'hi ha d'invertir des del mateix sector. Per marcar l'agenda del sector públic cal fer bons informes, veieu l'exemple de la Joseph Rowntree Foundation <http://www.jrf.org.uk/> a Anglaterra. El més semblant a Espanya seria la Fundación Foessa <http://www.foessa.es/>

→ **"L'única sortida és convèncer-nos que som un lobby o desapareixerem. Perquè prestem serveis a l'administració i el sector privat lucratiu és competència directa. O influïm en els poders polítics, o no podrem fer res".**

Ens hem de creure la voluntat de transformació per canviar estructures de poder que generen desigualtats, alhora que 'venem' uns serveis. El tercer sector ha de ser lobby també a efectes pràctics, per supervivència, per fixar prioritats i qüestions irrenunciables. Acords amb l'administració per acceptar menys diners a condició de flexibilitzar sense renunciar a la qualitat del servei.

→ **"La constitució com a lobby ha de tenir com a prioritat definir quines són les qüestions irrenunciables a l'àmbit social, més enllà de la recerca".**

Comissió de treball Universitats - ECAS:

Per definir una agenda de temes compartida

Una de les propostes concretes del debat és crear una comissió de treball amb representants de la universitat i d'ECAS que contrasti els àmbits preferents de la recerca per a ECAS, amb el que és factible abordar des de les universitats, i amb quins recursos, per exemple a través de tesis doctorals dels estudiants catalans o a través d'altres línies de col·laboració.

Serà necessària una tasca activa de donar a conèixer aquesta iniciativa a tots els departaments de les universitats potencialment interessats en els àmbits de recerca social preferents.

També s'apunta que cal que les línies de recerca no se solapin i no s'iniciïn simultàniament recerques sobre la mateixa qüestió si no estan integrades. A més, es proposen línies de recerca concretes, de gran rellevància pel futur del sector, com són la subsidiarietat del tercer sector social en relació a l'àmbit públic (quins són els límits? Què succeeix amb els que queden per sota? Com poden abordar la situació en un context de crisi econòmica?), o una línia de recerca econòmica, sobre la viabilitat dels projectes de les entitats i com condiciona la baixada dels pressupostos públics.

→ ***"Està en joc el model del tercer sector social, davant d'això com podem compensar la baixada de recursos públics i la competència amb empreses de serveis, que tenen altres lògiques d'actuació".***

Per fer d'ECAS 'Entidad Promotora Observadora'

La 'Entidad Promotora Observadora' és una figura creada pel Govern espanyol, i consisteix en què l'entitat manifesta públicament l'interès en una recerca per la seva utilitat i la recolza davant del ministeri. Aquesta fórmula es podria explorar, arribant a acords universitats - ECAS/entitats sobre recerques d'interès mutu.

Per facilitar informació temàtica on-line

Es genera molta informació a Internet i des de la recerca s'està molt habituat a buscar-la i treballar-la (Google scholar, fundacions referents,...).

La web d'ECAS podria incloure aquests links i posar-los a l'abast dels professionals, per saber què s'està fent en cada camp. La Comissió podria treballar en com materialitzar aquestes línies.

Clíniques socials

Així com s'han portat a terme experiències de "clíniques jurídiques", perquè no impulsar entitats i recercadors experiències de "clíniques sobre problemes socials"? Cal fer proves per saber

què vol dir treballar conjuntament entitats, ciutadania i persones expertes.

Capacitació per fer recerca conjuntament

Les entitats van néixer i créixer sobre la marxa, però ha arribat un punt en que cal evolucionar, mesurar l'impacte de les nostres accions de forma endreçada, fer "estudis d'impacte" igual que es fa en d'altres sectors, però la dificultat recauen en com ho fem:

→ ***"Des de la pràctica ens veiem tan lluny del món de la recerca, però necessitaríem les eines perquè ja estem fent recerca, tot i que de mala qualitat, perquè identifiquem necessitats, som propositius..."***

En aquest sentit, hauríem de millorar la capacitació sobre la construcció d'indicadors d'impacte de les nostres accions. En conclusió, calen espais per compartir coneixements, on cadascú agafi allò que necessiti i que ens permeti seguir fent passos endavant. El seminari Comprendre les Desigualtats Socials ha estat un bon exemple de la utilitat i el valor d'aquests espais de reflexió que permeten allunyar-se del dia a dia, demostrant també que els llenguatges de recerca i acció social són compartits.

→ ***"Calen espais d'intercanvi i debat, amb diferents formes de pensament, perquè qualsevol fenomen es configura per la interacció de molts factors".***

3. Idees finals

Aquest primer Espai de Reflexió D'ECAS, girava al voltant de tres grans idees:

1. Hi ha una necessitat d'establir espais de trobada teoria – praxi i aliances per respondre als reptes de futur el tercer sector social.
2. En un context de creixement de les desigualtats, cal actuar ràpidament però també cal reflexió. Com ho fem? Aquest espai pot ajudar a trobar noves estratègies.
3. L'objectiu últim de l'espai és trobar noves formes d'enfortir-nos plegats, entitats i universitats.

En aquest sentit, el primer dels objectius estratègics d'ECAS implica millorar la capacitació i la transferència de coneixement de les entitats, impulsar processos d'innovació i propiciar aliances entre entitats, entre entitats i món local, entre entitats i empreses, i entre entitats i universitats.

Per tant, és absolutament pertinent (i necessari) que ECAS es posicioni en aquest espai de nexa entre recerca i acció social, amb l'objectiu de convertir-lo en un espai de treball real, potent i d'utilitat per a tots.

En aquests moments d'incertesa, necessitats de canvi, confusió i crisi, tenim necessitat d'entendre'ns, de reflexionar, però alhora donar respostes urgents, ens calen estratègies conjuntes per fer front als reptes socials actuals, cal analitzar conjuntament les causes de les desigualtats que tenim.

A Catalunya, mai fins ara s'havia plantejat crear un el lobby que vinculés recerca i praxi social i creiem que hauríem de plantejar-lo, però no pensant amb les entitats només com a demandants de recerca, sinó també com a agents i potenciadores de la recerca, i trobar vies per a una recerca permanent.

La creació d'una comissió de treball conjunta ECAS- universitats per establir quines són les vies de complementarietat en les que podem començar a treballar, és un primer pas que de ben segur ens farà avançar en aquest terreny, obrint noves oportunitats en el futur.

**Ponents
del seminari
Comprendre les
desigualtats
socials**

**Membres
de la Junta
Directiva d'ECAS**

4. Llistat de participants

Carme Trilla

Economista i exsecretària d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya

Elisabet Tejero

Sociòloga, membre del Col·lectiu d'Estudis Biogràfics i professora de la UB

Francesc Sainz

Psicoanalista (SEP-IPA), professor de Treball Social de la UB

Joan Subirats

Catedràtic de Ciència Política a la UAB i director del programa de postgrau de l'IGOP

Jordi Tudela

Pedagog terapeuta, ex director del Programa d'atenció a la dependència de la Generalitat de Catalunya (ProdeP)

Laura Torradella

Sociòloga, membre del Col·lectiu d'Estudis Biogràfics i professora de la UVic

Maria Caprile

Sociòloga i membre de la Fundació CIREM

Pau Vidal

Expert en el funcionament d'ONG, fundador i coordinador de l'Observatori del Tercer Sector

Sebastià Sarasa

Doctor en Ciències Econòmiques i professor de la UPF

Sònia Parella

Doctora en Sociologia i professora de la UAB

Teresa Crespo

Presidenta

Xavier Puig

Vicepresident | Associació Ceps Projectes Socials

Rosa Balaguer

Vicepresidenta | Casal dels Infants per l'acció social als barris

Belén Albizu

Associació Intress

Domènec Domènech

Fundació Mercè Fontanilles

Felisa Perez

Associació Benestar i Desenvolupament

Fina Rubio

Fundació Surt

Fran Viedma

Salesians Sant Jordi

Guillem Compte

Vocalia d'Internacionalització de l'acció social | Fundació Plataforma Educativa

Jordi Foix

Fundació Els Tres Turons

Llorenç Gonzalez

Vocalia de Capacitació | Associació Iniciatives Solidàries

Mª Elena Alfaro

Fundació Ared

Salvador Busquets

Vocalia de Pobresa | Arrels Fundació

Sonia Fuertes

Vocalia de Redefinició estratègica | Fundació Salut i Comunitat

Convidades

Àngels Guiteras

Presidenta de la Taula d'entitats del Tercer Sector Social

Laia Pineda

Fundació Jaume Bofill

**Equip tècnic
d'ECAS**

Jordi Gusi

Agnès Felis

Gina Marin

Irene Cañellas

Dinamitzadora

Laia Monterde